

Protokoll fört vid pleniföredragning

Finansavdelningen
Allmänna byrån, F1

Närvarande
KS, AH, CG, IZ, AZ

Frånvarande
MP, JJ

Justerat
Omedelbart

Beslutande
Lantråd
Katrín Sjögren

Föredragande
Vice lantråd
Annika Hambrudd

Protokollförare
Jurist
Anne Vainionpää

Nr 5

Yttrande över republikens presidents framställning till Ålands lagting om lagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet och protokollet med Frankrike för att undanröja dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och för att förhindra kringgåenden.

ÅLR 2024/2510

42 F1

Beslut

Beslöts lämna utlåtande enligt **bilaga 1, F124P03**.

Hänvisning
Republikens presidents framställning
nr 3/2024-2025

Till Ålands lagting

Landskapsregeringens yttrande över republikens presidents framställning till Ålands lagting om lagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet och protokollet med Frankrike för att undanröja dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och för att förhindra kringgåenden.

Ålands lagting har den 9 april 2024 begärt ett yttrande från landskapsregeringen om republikens presidents framställning till Ålands lagting om lagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet och protokollet med Frankrike för att undanröja dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och för att förhindra kringgåenden. Begäran är gjord i enlighet med lagstingsordningen 31 § 2 mom.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner det med Frankrike i april 2023 ingångna avtalet och protokollet för att undanröja dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och för att förhindra kringgående av skatt och skatteundandragande.

Mellan Finland och Frankrike gäller för närvarande det i Helsingfors den 11 september 1970 mellan Republiken Finlands regering och Republiken Frankrikes regering ingångna avtalet för förhindrande av dubbelbeskattning av inkomst och förmögenhet samt kringgående av skatt (FördrS 8/1972). Med anledning av den utveckling som skett inom undanröjandet av dubbelbeskattning, i OECD:s bilaterala modellavtal för skatter och inom utbytet av upplysningar om beskattning bör det gällande skatteavtalet med Frankrike anses vara föråldrat och därmed i behov av en uppdatering. Avtalet bör betraktas som föråldrat i synnerhet när det gäller beskattningen av pension från annan än offentlig tjänst, beskattningen av vinstutdelning från portföljer och metoden för undanröjande av dubbelbeskattning av vinstutdelning från portföljer. Efter att avtalet undertecknades har det dessutom gjorts väsentliga ändringar i skattelagstiftningen i både Finland och Frankrike. Det har därför varit ändamålsenligt att ingå ett nytt avtal med Frankrike.

Avtalet och protokollet bygger, med vissa avvikelser, på OECD:s modellskatteavtal. De innehåller bestämmelser genom vilka en avtalslutande stat tillerkänns rätten att beskatta olika inkomster medan den andra avtalslutande staten i motsvarande mån måste avstå från att använda den beskattningsrätt som grundar sig på statens egen skattelagstiftning eller måste undanröja dubbelbeskattning i enlighet med bestämmelserna i avtalet och protokollet. Avtalet och protokollet innehåller även bland annat bestämmelser om

förhindrande av missbruk av förmåner enligt avtalet och om utbyte av upplysningar om beskattning.

Avtalet och protokollet träder i kraft 30 dagar efter det att avtalsparterna har meddelat varandra att de har uppfyllt förutsättningarna för ikraftträdandet av avtalet.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet och protokollet som hör till området för lagstiftningen. Lagen avses träda i kraft samtidigt som avtalet och protokollet träder i kraft, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Protokollets konsekvenser för Finland och Åland

Tillämpningen av avtalsbestämmelserna innebär i Finland att staten och kommunerna samt församlingarna inom den evangeliska lutherska kyrkan och det ortodoxa kyrkosamfundet avstår från en liten del av sina skatteinkomster för att internationell dubbelbeskattning ska undvikas.

Enligt det nuvarande avtalet har källstaten inte beskattningsrätt i fråga om vinstutdelning (dividender) från portföljer, utan vinstutdelning beskattas endast i den stat där mottagaren har hemvist. Därmed får Finland i nuläget inga skatteinkomster för vinstutdelning som finländska bolag betalar till fysiska personer och bolag med hemvist i Frankrike. Det nya avtalet ger källstaten rätt att ta ut en källskatt på 15 procent på vinstutdelning från portföljer, förutsatt att det inte är fråga om utdelning av direktinvesteringar, det vill säga utdelning som betalas till ett bolag som har ägt minst fem procent av det utdelande bolaget den dag då utdelningen betalas och under åtminstone det år som föregår betalningsdagen. Till följd av ändringen får Finland intäkter av källskatt på sådan vinstutdelning från portföljer som betalas till Frankrike. Frankrike kan i sin tur ta ut motsvarande skatt på sådan vinstutdelning från portföljer som betalas till Finland. För undanröjande av dubbelbeskattning av vinstutdelning från portföljer används enligt det nya avtalet en avräkningsmetod. Det nya avtalet innebär inga förändringar i beskattningsrätten för utdelning av direktinvesteringar.

Enligt propositionen går det inte att utifrån uppgifterna från Skatteförvaltningen direkt beräkna eller bedöma hur stora konsekvenser det får för Finlands skatteinkomster att källstaten i fortsättningen ska ha rätt att beskatta vinstutdelning från portföljer som betalas till den andra avtalsslutande staten. Utifrån beloppen av den vinstutdelning som betalats från en avtalsslutande stat till den andra kan man ändå konstatera att det betalas avsevärt mycket mer vinstutdelning från Finland till Frankrike än från Frankrike till Finland. Därmed kan man bedöma att den nya bestämmelsen om beskattningsrätt för vinstutdelning från portföljer i någon mån kommer att leda till ökade skatteinkomster i Finland. Vidare bedöms källstatens rätt att i fortsättningen innehålla den i skatteavtal sedvanliga källskatten på 15 procent på vinstutdelning från portföljer leda till minskade möjligheter till aggressiv skatteplanering och kringgående av skatt i Finland och Frankrike.

I Europa har det upptäckts ett stort antal arrangemang som syftar till att undvika källskatt, såsom så kallade cum/cum- och cum/ex-arrangemang. I dessa arrangemang har man vanligen utnyttjat skatteavtal där källstaten inte har beskattningsrätt för vinstutdelning.

I det nuvarande avtalet är det enbart pensionstagarens hemviststat som har beskattningsrätt för sådana pensioner och sådana utbetalningar grundade på frivillig pensionsförsäkring som betalas för annan än offentlig tjänst, i motsats till i fråga om pensioner för offentlig tjänst. Det nya avtalet ger i fråga om dessa pensioner beskattningsrätt också till den stat där pensionerna uppkommer, det vill säga källstaten. Den förändrade beskattningsrätten för pensioner som betalas för annan än offentlig tjänst bedöms i princip leda till ökade skatteinkomster i Finland, men det är enligt propositionen svårt att bedöma hur beloppen kommer att förändras.

Enligt både det nuvarande och det nya avtalet har den stat, där ett fast driftställe finns, beskattningsrätt i fråga om ett flertal inkomstslag. Den ändrade definitionen av fast driftställe kan i viss mån leda till att de franska företagens fasta driftställen i Finland, och vice versa, ökar i antal, men ändringen bedöms inte ha några stora konsekvenser för skatteintäkterna. Inte heller några andra ändringar i bestämmelserna i avtalet har några avsevärda konsekvenser för exempelvis skatteintäkterna från betald ränta eller royalty.

Det nya avtalet bedöms som helhet inte ha några avsevärda konsekvenser för de skattskyldiga med beaktande av att det redan i decennier har funnits ett skatteavtal mellan Finland och Frankrike.

I och med att källstaten vid sidan av hemviststaten får rätt att beskatta pensionsinkomster från annan än offentlig tjänst påverkas de pensionärer med hemvist i en avtalsslutande stat som får pension från den andra avtalsslutande staten. När exempelvis en pensionär med hemvist i Frankrike får pension från Finland, har i fortsättningen både Finland och Frankrike beskattningsrätt för pensionen. Pensionärer med hemvist i Frankrike som får pension från Finland får dra av den skatt som betalats i Frankrike från den skatt som betalas i Finland. Hur ändringen av beskattningsrätten för pension påverkar det relativa totala beloppet av den skatt som betalats på pensionen i de avtalsslutande staterna beror på hur vardera avtalsslutande staten beskattar pensioner. Ändringen påverkar dock inte pensionerna för personer som hade hemvist i en avtalsslutande stat den dag då det nya avtalet undertecknades, det vill säga den 4 april 2023, och som då fick sådan pension från den andra avtalsslutande staten som beskattas endast i personens hemviststat. Sådana pensioner beskattas även i fortsättningen endast i personens hemviststat.

Ändringen av definitionen av fast driftställe kan leda till att finländska företag oftare än i nuläget anses ha ett fast driftställe i Frankrike.

I och med att metoden för undanröjande av dubbelbeskattning förändras så att undantagandemetoden ersätts av en avräkningsmetod, påverkas den skattskyldiges totala

skattegrad i fråga om flera inkomstslag, såsom vinstutdelning, lön, inkomst av fast egendom och överlåtelsevinst. Till exempel har skattskyldiga som får vinstutdelning från portföljer i fortsättningen med stöd av skatteavtalet rätt till skatteavräkning i sin hemviststat i fråga om källskatt som tagits ut på vinstutdelningen i källstaten. Det bör dock noteras att den skattskyldige ska betala skatt på samma vinstutdelning också i sin hemviststat. Beloppet av den skatt som ska betalas i hemviststaten utgörs av skillnaden mellan den skatt som enligt hemviststatens lagstiftning betalas på vinstutdelningen och den källskatt som i enlighet med skatteavtalet tagits ut på utdelningen i källstaten.

Ändringarna i avtalet kan också ha konsekvenser för personer som tillfälligt vistas i eller flyttar till den andra avtalsslutande staten för att undervisa eller bedriva forskning. Enligt det nuvarande avtalet är inkomst som lärare och forskare med hemvist i en avtalsslutande stat får från undervisnings- eller forskningsverksamhet i den andra avtalsslutande staten skattefri i denna andra avtalsslutande stat i högst två år. I det nya avtalet finns inget sådant undantag, utan på inkomst av undervisnings- och forskningsverksamhet tillämpas artiklarna om beskattningsrätt för arbetsinkomst eller inkomst av offentlig tjänst.

Syftet med skatteavtalet är att undanröja dubbelbeskattning på så sätt att det inte samtidigt skapas förutsättningar för icke-beskattning eller minskad skatt genom kringgående av skatt eller skatteundandragande. Landskapsregeringen bedömer att skatteavtalet ger effekter i begränsad omfattning för landskapet.

Landskapsregeringens bedömning

Landskapsregeringen förordar att lagtinget ger sitt bifall till regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet med Frankrike för att undanröja dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och för att förhindra kringgåenden.

Mariehamn den 23 maj 2024

Lantråd

Katrin Sjögren

Vicelantråd

Annika Hambrudd